

Nr. 1(65)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2017. gada 2. janvāris

ZIEMASSVĒTKU AKCIJA TURPINĀS

Gunta Bīte

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Visskaistākais cilvēkos ir spēja mīlēt, līdzjust un radīt. Tomēr šīs īpašības katram sevī ir jālolo un jāizkopj.

Pagājušā gada nogalē mūsu bibliotēka sociālajos tīklos uzsāka akciju «Uzdāvini bibliotēkai Ziemassvētkos labu grāmatu». Tās mērķis ir saņemt dāvinājumā pēdējo divu gadu laikā izdotas grāmatas, lai tās varētu papildināt bibliotēkas krājumu ne tikai Rīgā, bet arī visās tās septiņās filiālbibliotēkās. Atgādinām, ka Braila raksta un ieskaņoto grāmatu reprodukcijas pamatā ir redzīgo rakstā izdotās grāmatas, kas tiek pielāgotas cilvēkiem, kuri nevar lasīt parasto iespiedrakstu.

Akcija turpināsies arī janvārī.

Akcijai atsaucās vairāki cilvēki. Starp dāvinātajām grāmatām lielākoties ir daiļliteratūra ar tādiem autoriem kā Džefriju Ārčeru, Daci Judinu, Moniku Makinērniju u.c. Liels prieks mums ir par Vladimira Kaijaka tetrolģiju «Likteņa līdumnieki».

Pagājušā gada nogalē noslēdzās konkurss «Kurzemes prozas lasījumi 2016», ko izsludināja «Ventspils bibliotēka», sadarbībā ar Starptautisko Rakstnieku un tulkotāju māju. Viena no konkursa uzvarētājām bija arī mūsu bibliotēkas darbiniece Laura Vinogradova ar stāstu «Lapsa». Tā ir pasaka pieaugušajiem, kura vienlaikus ir gan smieklīga, gan pārdomām bagāta.

Ar savu stāstu Laura vēlas iepazīstināt arī «Bazūnes» lasītājus, tāpēc šim avīzītes numuram pievienojam Literāro pielikumu. Aicinām lasītājus izteikt savu viedokli, pārdomas par šo stāstu.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

IEVAS MELGALVES FANTĀZIJAS PASAULE

Ieva Velde

Metodikas, bibliogrāfijas un tifloloģijas nodaļas vadītāja

Ieva Melgalve (dzimusi 1981. gada 13. janvārī) ir latviešu rakstniece un reklā-

mas tekstu autore. Literārajā lauciņā darbojas jau no 12 gadu vecuma, bet publikas uzmanības lokā nonākusi 1996. gadā ar prozas darba «Definīcijas» publikāciju laikrakstā «Izglītība un Kultūra» — darbā lietota necenzēta leksika un tas kļuva par skandāla iemeslu, jo tika apbalvots Izglī-

tības ministrijas rīkotā skolēnu jaunrades darbu konkursā. Pirmais autores krājums «Bezzaudējuma punkts» (1999) saistāms ar eksperimentālo literatūru, tomēr vēlāk autore pievērsusies fantastikas un fantāzijas žanram.

Ar grāmatu «Mirušie nepiedod» autore Ieva Melgalve ievēd lasītāju fantāzijas pasaulē, kurā noteicošā loma ir magiem. Magi valda pār vienkāršo cilvēku prātiem, barojoties no viņu emocijām.

Mazas kalnu pilsētiņas Brugas mieru iztraucē noslēpumainas svešinieces Vegas ierašanās. Sievietes pagātne ir miglā tīta, bet viņa pati ir izteikti noslēgta, rūdīta vienpate, kas izvairās atklāties cilvēkiem. Savādi ir arī tas, ka viņai piemīt neparastas spējas pretoties magu ietekmei pār savu prātu un nepakļauties.

Tūdaļ pēc ierašanās, Vega kļūst par liecinieci ietekmīga un spēcīga maga nāvei mistiskos apstākļos un nonāk aizdomu ēnā. Viņa pati lāgā nesaprot, kas ir kalpojīs par maga nāves cēloni un dedzīgi vēlas noskaidrot, kas patiesībā noticis. Sižets attīstās kā sava veida detektīvs, kurā patiesība par to, kurš ir īstais slepkava un kādi ir viņa motīvi, atklājas tikai grāmatas beigās.

Ierodoties kalnu pilsētiņā Brugā, Vega nenojauš, ka tieši šeit sastaps savus pagātnes noslēpumus un rēgus, no kuriem visu mūžu bēguļo, un būs spiesta tiem ie-

skatīties acīs. Tāpat arī to, ka sižeta attīstība izaicinās viņas vienpates dabu un liks uzdot jautājumu, vai viņa vispār spēj atklāties otram cilvēkam vai arī vienmēr saglabā savus atkāpšanās ceļus. Vai viņa ir lemta vientulībai vai arī tomēr spēj iekļauties kādā kopienā un atrast sev tuvus cilvēkus, kam uzticēties? Cik liela vara pār cilvēku, kam pagātnē nodarīts pāri, ir aizsargmehānismiem un barjerām? Vai brīvība un neatkarība ir dārgāka par tuvību un mīlestību?

Lasot šo fantāzijas žanra darbu un analizējot psiholoģiski sarežģīto Vegas tēlu, lasītājs nevar izvairīties no šo jautājumu uzdošanas un pats savu izvēju izvērtēšanas.

«Mēs visi to darām, kad dzīves laikā uzkrātās saiknes kļūst neizturami smagas. Mēs tās cenšamies nopurināt vai izdeldēt tiktāl, ka tās kļūst vieglas, gandrīz nejūtamās. Mēs dodamies prom, mēs bēgam no savām mājām un cilvēkiem, kas mūs pazīst, — un saites izstiepjas, tās kļūst tievākas un vieglāk panesamas. Es to esmu darījusi. Un arī tu. Tas nav ideāli — bet es nezinu nevienu labāku veidu. Ne-ko, kas būtu tīrs un nesāpīgs,» — teikts grāmatā.

Ievas Melgalves grāmata «Mirušie nepiedod» pieejama Latvijas Neredzīgo bibliotēkas abonementa krājumā redzīgo rakstā.

IZGLĪTOJOŠAS LEKCIJAS DAUGAVPILĪ

Jana Šlapaka
*LNerB Daugavpils
filiālbibliotēkas vadītāja*

Daugavpils filiālbibliotēkai ir paveicies ar ļoti zinātkāriem un sava redzesloka paplašināšanā ieinteresētiem lasītājiem, kuri neatkarīgi no vecuma labprāt izmantoja

iespēju iegūt jaunas zināšanas un aktīvi apmeklēja rudenī filiālbibliotēkā organizētās divas lekcijas. Abas no tām tika veltītas senienu alternatīvās medicīnas veidiem, kuri tiek izmantoti gadu tūkstošiem cilvēka labsajūtas vairošanā, proti, apiterapijai (latīniski «apis» — bite) jeb ārstēšanai ar biškopības produktiem, tostarp arī bišu indi, un aromterapijai jeb, kā

nojaušams pēc nosaukuma, dziedināšanai ar smaržām, aromātiem.

Jāatzīst, ka viena no galvenajām jebkuras lekcijas veiksmes atslēgām ir cilvēks, kas šo lekciju lasa, viņa personība un spēja pasniegt savas zināšanas, pieredzi saistoši un pieejami plašam cilvēku lokam. Un jāsaka, ka arī šajā ziņā mūsu filiālbibliotēkai paveicās, jo lekciju par apiterapiju piekrita lasīt ļoti atraktīvs biškopju ģimenes pāris no Ilūkstes novada — Marija un Aleksandrs Merņaki, kuri bija nejauši satikti šovasar Medus un ķiploku svētkos Daugavpilī, savukārt aromterapijas lekcijas vadītāju ieteica viens no mūsu lasītājiem Aleksejs, par ko viņam jāpasaka liels paldies!

«Bazūnes» lasītāji droši vien jau daudz ko ir dzirdējuši par medus un citu biškopības produktu pielietošanu dažādu kaišu ārstēšanā un skaistumkopšanā, un, lai gan lekcija par apiterapiju ar iespēju iegādāties uz vietas bišu maizi, propolisu un citus čaklo bišu saražotus produktus izpelnījās lielu atzinību no lasītāju puses, šoreiz labprātāk pastāstīšu par to, ko mēs lekcijas laikā uzzinājām par noslēpumaino dziedināšanu ar smaržvielām — aromterapiju.

Aromātiem piemīt liela ietekme uz mūsu dzīvi, arī dažādi dzīves notikumi un pieredze iegūtas atmiņā ciešā saistībā ar smaržām, taču apgalvot, ka jebkura smarža spēj dziedināt, būtu aplami. Proti, aromterapijā jau kopš seno civilizāciju pastāvēšanas laikiem tiek izmantotas tikai un vienīgi dabiskas smaržvielas, t.i., izvilkumi no dažādu augu dažādām daļām (ziediem, mizas, lapām, zariem u.c.) jeb ēteriskās eļļas, kuras mūsdienās ir nopērkamas kā mazās tumšās stikla pudelītēs notvertais dabas spēka koncentrāts. Ēteriskās eļļas — katra savā neatkarīgam veidā — spēj ietekmēt gan mūsu fizisko veselību, gan garīgo un emocionālo stā-

vokli un daudzos gadījumos var aizvietot dārgas, sintētiski radītas zāļu ripiņas un pulverišus. Tā atzina lekcijas vadītāja Larisa Radzeviča, kurai augstākā medicīniskā izglītība netraucē jau vairāk nekā 10 gadus ar lielu aizrautību un nopietnību izzināt aromterapijas plašās iespējas un pielietot tās savā darbā.

Viens no aromterapijas galvenajiem principiem, par kuru vienmēr ir jāatceras, ir tas, ka pozitīva iedarbība uz mūsu labajiem piemīt tikai tām eļļām, kuru aromāts mums liekas patīkams. Lekcijas laikā lasītājiem bija iespēja arī praksē iepazīties ar 5 dažādām ēteriskajām eļļām, no sākuma pasmaržojot samitrinātās papīra strēmelītes un tad raksturojot savas sajūtas un emocijas. Un te sākās pats interesantākais — ja daļai lavandas eļļas smarža likās jauka un patīkama, tad citiem tā izraisīja riebumu. To pašu varēja teikt arī par jasmīna un pačūlijas (tropiskais augs, pārsvarā sastopams Āzijā) aromātiem, savukārt reakcija uz citrona un apelsīna smaržu lielākoties bija pozitīva vai neitrāla. Arī iespaidi par ūdeni, kam pievienota rozes eļļa un ko mūsu lektore piedāvāja pagaršot, bija ļoti pretrunīgi. Ar lielu sajūsmu un ieinteresētību Larisa paskaidroja, ka ēteriskās eļļas jeb, precīzāk, mūsu reakcija uz tām, var palīdzēt diagnosticēt mūsu pašreizējās problēmas, piemēram, nepatika pret rozes eļļas smaržu var signalizēt par mīlestības trūkumu pret sevi. Un vispār viņa uzsvēra, ka jebkura pārspīlēta patika vai nepatika pret kādu noteiktu aromātu nozīmē noteiktu problēmu — vislabāk ir tad, ja aromāts šķiet neitrāls vai vienkārši jauks un patīkams.

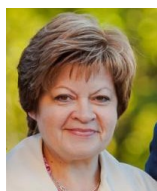
Lekcijas gaitā lasītāji varēja uzzināt arī par veidiem, kā ikdienā izmantot ēteriskās eļļas, un ieguva noderīgu informāciju par praksē iepazītajām eļļām, proti, kāda iedarbība uz cilvēka fizisko un garīgo veselību ir katrai atsevišķai eļļai. Piemēram,

ja sākumā varētu likties, ka apelsīna un citrona eļļai varētu būt līdzīga iedarbība, tad lekcijā noskaidrojām, ka tā nebūt nav — ja citronam ir stimulējoša iedarbība, tad apelsīns gluži otrādi iedarbojas uz cilvēku nomierinoši. Jāatzīst, ka katrai eļļai ir ļoti plašs «pienākumu» loks un ietekmes potenciāls, tāpēc bez uzziņu literatūras palīdzības tiem, kas izjūt interesi par aromterapiju, neiztikt.

Nobeigumā gribas pateikt, ka lekcija, kura ieilga gandrīz uz 2 stundām lielā lasītāju jautājumu skaita dēļ, bija iecerēta tikai kā ieskats, kā viens mazs solītis pretī plašajai un aizraujošajai aromterapijas pasaulei. Ticēt vai neticēt dzirdētajam, mēģināt vai nemēģināt izziņāt tālāk aromterapijas piedāvātās iespējas ir katra brīvā izvēle un tiesības. Tiesa gan, jau pēc

lekcijas, piedaloties lasītāju viedokļu apmaiņā, varēja noprast, ka mūsu vidū bija gan skeptiķi, kuriem bija grūti pieņemt lekcijas laikā dzirdēto, gan tādi, kuri ar jaunu zināšanu bagāžu bija noskaņoti jau rīt doties uz veikalu pēc aromlamps un iegādāties sev kādu no dabiskajām ēteriskajām eļļām. Tikai, pirms kaut ko pirkt, jāpatur prātā vēl viens svarīgs aromterapijas princips — lai eļļai būtu patiesi dziednieciska ietekme uz cilvēku, tai jābūt 100% dabiskai, tātad aptiekā par dažiem eiro iegādātajai eļļai var būt jauka smarža, taču dziļākas iedarbības uz mūsu ķermeni un garu tai diemžēl nebūs.

Lai visiem «Bazūnes» lasītājiem laba veselība un liela drosme un zinātkāre izziņāt plašo un interesanto pasauli mums apkārt!

Dzintra Isajeva
MBTN bibliogrāfe

Tifloloģijas kabinetā ir sakrāta informācija par neredzīgo cilvēku dzīvi, viņu izglītošanu, sasniegumiem gan Latvijā, gan ārvalstīs, kā arī par neredzīgo sociālajām problēmām, sociālo aprūpi un rehabilitāciju. Tāpat te ir atrodams plašs, vēsturisks materiāls par neredzīgiem zinātniekiem, kultūras un mākslas darbiniekiem, par neredzīgo raksta veidiem, kā arī neredzīgo autoru darbi. Tifloloģijas krājumā ir

LNERB TIFLO KABINETĀ

grāmatas par tiflopedagoģiju, tiflosurdo-pedagoģiju un tiflotehniku.

Īpaša vieta ir literatūrai par dažādiem neredzīgo raksta veidiem un to radītājiem. Viena no jaunākajām grāmatām par Braila rakstu, kas ir ienākusi Tifloloģijas krājumā, ir G. Bites «Pieskārienu grāmatas». Tā izdota Braila raksta nodaļas 10 gadu jubilejas ietvaros un stāsta gan par Braila raksta vēsturi, gan par nodaļas darbu un sasniegumiem. «Pieskārienu grāmatas» ir pirmā grāmata, kas ir lasāma e-vidē LNERB mājaslapas sadaļā «E-katalogs» — Tiflo-materiāli — Redzīgo rakstā.

Bazūne

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.